

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Δελτίο Τύπου

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2012

Τα έκτακτα φορολογικά μέτρα πλήττουν δυσανάλογα τις ευάλωτες ομάδες πολιτών

Οι πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις πλήττουν εισόδημα που έχει ήδη φορολογηθεί με το συνήθη φόρο εισοδήματος, και υπερβαίνουν τις οικονομικές δυνατότητες ευπαθών ομάδων πολιτών, επισημαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη. Σε επιστολή της προς τον υπουργό Οικονομικών, η ανεξάρτητη αρχή υπογραμμίζει ότι τα φορολογικά βάρη πρέπει να κατανέμονται στους Έλληνες πολίτες ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνάμεις. Η κατανομή δηλαδή του φορολογικού βάρους θα πρέπει να γίνεται όχι με οριζόντια μέτρα, δηλαδή όχι σύμφωνα με την έννοια της αριθμητικής ισότητας, αλλά με την έννοια της ισότητας στη φορολογική προσπάθεια.

Όπως προκύπτει και από αναφορές πολιτών προς τον Συνήγορο του Πολίτη, έκτακτα φορολογικά μέτρα, όπως η ειδική εισφορά αλληλεγγύης φυσικών προσώπων, η έκτακτη εισφορά αντικειμενικών δαπανών και το τέλος επιτηδεύματος πλήττουν ιδιαίτερα τις ευάλωτες ομάδες πολιτών. Ένας μεγάλος αριθμός νοικοκυριών είναι υπερχρεωμένα (αποπληρώνουν ένα καταναλωτικό και ένα στεγαστικό δάνειο) εν μέσω συνεχόμενης μείωσης διαθέσιμου εισοδήματος (μείωση αποδοχών – κύκλου εργασιών και αύξηση εμμέσων φόρων).

Οι πολίτες αδυνατούν να συνεισφέρουν περαιτέρω στα φορολογικά βάρη, ορισμένοι μάλιστα αντιμετωπίζουν και πρόβλημα βιοπορισμού. Έτσι το ύψος των έκτακτων φόρων εμφανίζεται, τις περισσότερες φορές δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τις πραγματικές οικονομικές δυνατότητες των φορολογουμένων, οι οποίοι ενδέχεται να εκποιήσουν ιδιοκτησία ή να λάβουν πρόσθετα δάνεια, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους. Σε περίπτωση δε μη συμμόρφωσης υπάρχει κίνδυνος επιβολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως η κατάσχεση ακίνητης περιουσίας τους. Πολύ περισσότερο την περίοδο της οικονομικής κρίσης που πλήττει άνισα τις διάφορες κοινωνικές ομάδες, έχει σημασία η εξέταση των μέτρων αυτών υπό το πρίσμα της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας. Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι σε άλλες έννομες τάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κριθεί ότι η φορολόγηση του εισοδήματος σε ποσοστό άνω του 50% αυτού, προσδίδει στο φόρο απαγορευμένο δημοτικό χαρακτήρα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι από τη διαδοχική φορολογική επιβάρυνση, τόσο σε επίπεδο άμεσης φορολογίας (φόρος εισοδήματος, έκτακτες εισφορές και τέλη, φορολογία ακινήτων) όσο και σε επίπεδο έμμεσης φορολογίας (Φ.Π.Α. και ειδικό φόρο κατανάλωσης πετρελαιοειδών, καπνών κλπ) δεν πρέπει να θιγεί ο πυρήνας δικαιωμάτων των πολιτών, όπως της ιδιοκτησίας και της επιχειρηματικότητας.